

ODCINEK CZWARTY

ZAOPIEKUJĘ SIĘ TOBĄ

**AS I
AM**

AS I AM - JESTEM KIM JESTEM

ODCINEK CZWARTY

ZAOPIEKUJĘ SIĘ TOBĄ

AS I
AM

STRESZCZENIE FILMU

Pewna kobieta o imieniu Rafaella Monterosso mieszka w Bolonii we Włoszech i jej życie jest pełne piękna. W tym odcinku Rafaella zaprasza nas w odwiedziny do Bolonii, nie po to, aby zwiedzać słynne portyki, czy skosztować przepysznych tortellini, ale po prostu dlatego, że ona tam jest. Rafaella dzieli się swoimi refleksjami na temat trudności, z jakimi musi się zmierzyć. Ma zespół Downa, ale nie to jest jej zmartwieniem. Zamiast tego, wyzwaniem, jakiemu musi stawić czoła to zaakceptować fakt, że jej tata się starzeje. Z wielkim trudem przychodzi jej zaakceptować jego niepełnosprawność.

"MÓJ TATA SIĘ STARZEJE I NIC
NIE MOGĘ NA TO PORADZIĆ."

-Raffaella Monterosso

TEMATY Z FILMU

- **Kto jest niepełnosprawny?**

Być może widz szybko się zorientuje, że Rafaella ma szczególne cechy ujawniające, że jest osobą z zespołem Downa. Ponieważ Rafaella sama przyznaje, że trudno jest jej zaakceptować niepełnosprawność swojego taty, można odnieść wrażenie, że Rafaella wcale nie ma niepełnosprawności. W filmie ukazana jest, jak wykonuje swoje codzienne domowe obowiązki oraz jak uprawia sport. Chociaż jest osobą niepełnosprawną, to w rzeczywistości nie doświadcza swojej niepełnosprawności jako trudności. Jednakże, kiedy przychodzi jej stanąć w obliczu utraty zdolności ruchowych swojego taty i jego postępującej zależności od innych, opowiada o tym, jak trudno jej z tym jest.

- **Starzejący się rodzice**

Potrzeba opieki nad własnymi rodzicami, kiedy osiągną już podeszły wiek, jest czymś uniwersalnym. Wszyscy możemy czuć się bezradni, kiedy obserwujemy, jak inni się starzeją albo chorują. Naturalny porządek rzeczy wygląda tak, że rodzice opiekują się dziećmi, kiedy ci są młodzi, a dzieci opiekują się rodzicami, kiedy ci się starzeją. Oczywiście, że jest wiele różnych okoliczności, które mogą zaburzyć ten schemat. Niepełnosprawność może być jednym z tych czynników, który sprawia, że dziecko może być mniej zdolne do opieki nad starzejącymi się rodzicami. Jednakże Rafaella nie wspomina o swojej niepełnosprawności jako coś, co utrudniałoby jej to zadanie. Zauważa jednak, że brakuje jej cierpliwości. Pomimo tego, sposób, w jaki Rafaella się odnosi do swojego taty pod koniec filmu, ukazuje głęboką świadomość jego potrzeb oraz

aktywną cierpliwość towarzyszącą jego postępującej niepełnosprawności fizycznej. Być może to ona się zmieniła, a może jej wyobrażenie o braku cierpliwości jest niedokładne.

- **Wzajemna współzależność**

Rafaela w różnych fragmentach filmu opowiada o tym, jak zmieniły się jej wzajemne relacje z tatą, od kiedy ten zaczął zwalniać tempo życia. Wspomina, jak razem chodzili na mecze piłki nożnej. Jej radość nie wynikała z wyniku meczu, ale z bycia razem z nim. Rafaela mówi wprost: „Ja potrzebuję jego, a on potrzebuje mnie”. Ukazuje w ten sposób, jak jej głęboka miłość do swojego taty nie wypływa z tego, co on potrafi uczynić, ale po prostu z jego obecności. W podobny sposób, poprzez jej pragnienie cierpliwości oraz wymianie uścisków pokazaną w końcowej części filmu, możemy zobaczyć, że jej ojciec też potrzebuje jej obecności.

PYTANIA DO DISKUSJI

1. Rafaela opowiada o tym, jak trudno jest jej poradzić sobie z postępującą niepełnosprawnością swojego taty, której nabawił się w swoim podeszłym wieku. Niektórzy ludzie stają się niepełnosprawni w ciągu swojego życia z powodów takich, jak: wiek, wypadek czy choroba. Czy masz jakieś osobiste doświadczenie tego, kiedy ukochana przez ciebie osoba staje się coraz mniej sprawna? Czy podobnie jak Rafaela, odczuwałeś bezradność w obliczu jej postępującego wieku lub niepełnosprawności? Jakie były strategie, z których korzystałeś, aby poradzić sobie z ich nowymi potrzebami? Z własnymi uczuciami?
2. Kadr otwierający film przedstawia dojrzałe winogrona oraz pojedyncze grona, które uschnęły na krzaku. Ujęcie to jest pewnego rodzaju zapowieścią. Co może oznaczać fakt, że owoce te znajdują się na tym samym krzewie? Czy spostrzegłeś inne obrazy, które naświetlają tematy z filmu?
3. Rafaela mówi, że brakuje jej cierpliwości do taty, ale w końcu jej cierpliwość staje się oczywista. Co twoim zdaniem pomogło jej odnaleźć tę cierpliwość?
4. Na początku filmu, opowiada o tym jak odczuwa coś głębokiego, kiedy spotyka innych ludzi. Mówi, że jej zdaniem, to Bóg. Czy miałeś kiedyś takie tajemnicze uczucie? Jak możesz je wyjaśnić?

ZA KULISAMI

Ostatnie momenty filmu zostały zaaranżowane przez Rafaelle. Reżyser zapytał ją, „jak widzisz zakończenie filmu?” Odpowiedź Rafaeli była tak konkretna i piękna, że wspólnota L'Arche zwróciła się do jej rodziny z pytaniem, czy w ogóle możliwe byłoby zfilmowanie tych chwil. Było to o tyle trudnym wyzwaniem, że Rafaella nie wiedziała, że jej ojciec chorował na raka. Ciągle musiał jeździć do szpitala i zanim jego zdrowie pozwoliło mu na przyjechanie, trzy razy musiał odwołać umówione spotkania. Kiedy w końcu mogli spędzić razem czas, Rafaella poprowadziła swojego ojca przez scenę tak, jak sobie to wcześniej wyobrażała. Dwa tygodnie później, jej ojciec zmarł. Ta wymiana czułych dotyków i delikatności na zakończenie filmu była ich ostatnim spotkaniem.

WYOBRAŹ SOBIE ŚWIAT INACZEJ

Rafaella mówi, że nic nie może poradzić na to, że jej ojciec się starzeje. Jednakże nie pozwalając, aby trudności miały negatywny wpływ na relację z jej ojcem, czyni coś bardzo znaczącego. Niepełnosprawność może powstać na skutek jakiegoś wypadku, wynikać z podeszłego wieku, ale niepełnosprawność może być również czymś, z czym się można urodzić. Reakcje ludzi na niepełnosprawność, wiek i chorobę są bardzo różnorodne. Jak to jest, kiedy świadomie wybieramy budowę lub utrzymanie relacji, wtedy kiedy niepełnosprawność sprawia, że sposób, w jaki się komunikujemy, uległ zmianie. Jakie zmiany musimy poczynić, szczególnie jeżeli chodzi o nasze oczekiwania, aby praktycznie się przystosować do nowej sytuacji? Co twoim zdaniem oznacza taki wybór?